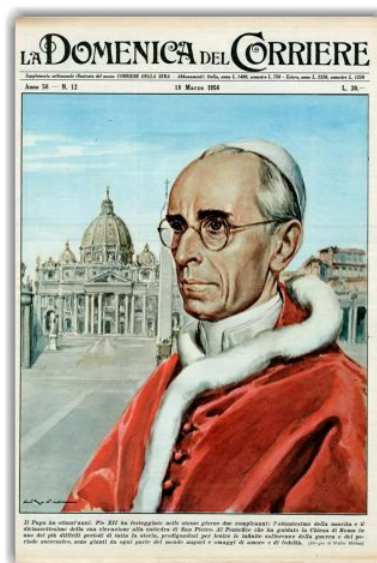
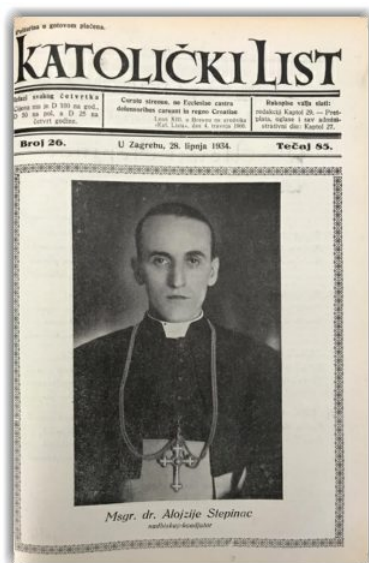

Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

FELJTON - PAPA PIO XII. I VATIKANSKI APOSTOLSKI ARHIV (6/6)

Antun Brađašević · Thursday, November 12th, 2020

Kardinal Alojzije Stepinac, Siniša Kovačić i Sveti Otac Pio XII. / Foto: Zagrebačka nadbiskupija /privatna arhiva Siniše Kovačića/pinterest.com

Novinar i urednik dr. sc. Siniša Kovačić:
„Istina je na strani pape Pija XII. i blaženog kardinala Stepinca“

Sve je više dokaza koji govore u prilog tome da su njih dvojica bili istinski pastiri Crkve koji su u vrijeme okrutnog rata bili na strani pravde i istine te pomogli onima koji su bili najugroženiji, upravi suprotno onima koji ih optužuju za suradnju s nacifašističkim režimom. Za nas Hrvate nema dvojbe da je kardinal Stepinac svet, a kad će biti proglašen svetimi za opću Crkvu odlučit će Sveti Otac. Na nama je da svojom molitvom pričekamo to, kako je papa Franjo izjavio, „Božje vrijeme“. Moramo biti strpljivi, mišljenja je dr. sc. Siniša Kovačić.

Siniša Kovačić glavni je urednik Hrvatske katoličke mreže od 2018. / Foto: privatna arhiva

U posljednjem, šestom, dijelu feljtona u papi Piju XII. i Vatikanskom apostolskom arhivu bavit ćemo se fenomenologijom jednoga dijela medijskog izvještavanja unazad stotinu godina, ali i razotkrivanjem nerijetkih medijskih manipulacija iz bivšeg poslijeratnog, ateističkog, socijalističko-komunističkog političkog sustava u jugoistočnoj i srednjoj Europi. Navedene medijske manipulacije su „zaslužne“ za lažno javno etiketiranje osoba, ponajprije velikodostojnika Katoličke Crkve koji su u javnosti često predstavljani kao apologeti bezbožnog nacifašizma (!?). Primjerice, papu Pija XII. sovjetska poslijeratna propaganda prozvala je „Hitlerovim papom“, a to su poslije njih prihvatili neki zapadni ljevičari, dok su našeg blaženika kardinala Alojzija Stepinca, kojega je upravo papa Pio XII. imenovao kardinalom, mnogi jugoslavenski i srpski mediji, ali i pojedini hrvatski mediji Crkvi neskloni, prozvali „ustaškim vikarom“.

Tim povodom razgovaramo sa dr. sc. Sinišom Kovačićem (43), doktorom novinarstva i glavnim urednikom Hrvatske katoličke mreže (HKM), koju čine istoimeni internetski portal, Informativna katolička agencija (IKA) i Hrvatski katolički radio (HKR).

Novinari se često služe informacijama sa društvenih mreža

Poštovani g. Kovačiću, dugogodišnji ste novinar i urednik, od proljeća ove godine i doktor novinarstva, na samome početku možete li dati neku generalnu ocjenu stanja u hrvatskim medijima danas, odnosno stanja u hrvatskom i svjetskom novinarstvu općenito, s obzirom na rapidni tehnološki napredak koji je zahvatio sve sfere naših života? Primjerice, za pontifikata pape Pija XII. (1939. - 1958.) od medija su postojale knjige, novine, časopisi, plakati te radio, a krenula je s prikazivanjem i televizija u boji. Današnji

moderni mediji smješteni su na internetu, to su web portali, blogovi, društvene mreže, novinske odnosno informativne agencije i sl., a koji su postali najažurniji odnosno najbrži prijenosnici vijesti, pretekavši tako medijske lidere 20. stoljeća - radio i televiziju.

- Teško je uspoređivati današnje medije 21. stoljeća s onima s kraja 20. stoljeća, a kamoli s početka ili sredine prošloga stoljeća, poglavito kad je riječ o tehnikama odnosno tehnologijama medijskog izvještavanja tada i sada. Danas imate sveprisutne internetske portale, te društvene mreže koje su postale najbrži mediji, a praktički svi korisnici mogu postati, u neku ruku, „novinari“. Jer se putem društvenih mreža, uz zabave i privatne sadržaje, često prenose i vrijedne informacije, iz prve ruke. I nerijetko „pravi“ novinari u obradi svoje novinarske teme idu tragom vijesti objavljenoj na nekoj društvenoj mreži. Naravno, kad je riječ o sadržaju u medijima, s obzirom su danas mediji raznovrsniji i ima ih mnogo više, i sami sadržaji su raznovrsniji. Dakle, nije floskula kad se kaže da svatko može pronaći nešto za sebe u današnjim medijima. E sad, koliko su danas mediji objektivni i u kojoj mjeri objavljuju istinite informacije, to je jedna druga tema. Ne govorim generalno, no svakim danom svjedoci smo objave pojedinih informacija u medijima koja se pokaže neistinitom, ili neprovjerenom, pa se sutra objavljuju demantiji na objavljenu informaciju. Mogu kazati da mi u Hrvatskoj katoličkoj mreži veliku pozornost pridajemo točnosti objavljenih informacija, te ne objavljujemo neprovjerene informacije, odnosno kad je riječ o vijestima iz Katoličke Crkve obvezno kontaktiramo službene izvore prije objave informacije. Nažalost, kao i svima, i nama se ponekad dogodi da u dobroj vjeri objavimo neku informaciju koja se kasnije pokaže netočnom, što je zaista rijetkost. Međutim, s obzirom da radimo u elektroničkim medijima, imamo sreću da možemo brzo reagirati i žurno ispraviti neku eventualno netočnu ili nedovoljno provjerenu informaciju.

Papa Pio XII. u susretu s hodočasnicima / Foto: Vatican Media

Crkva je omiljena meta anarholiberalih i ljevičarskih medija

Uz mnoge istinite, informativne i korisne, pa i životno važne stvari koje nađemo u medijima, praktički svakodnevno svjedočimo i neistinama i manipulacijama u medijima. Što mislite, u kojoj mjeri su senzacionalizam i manipulativno novinarstvo ugrožava ozbiljno, pošteno i istinito novinarstvo? Primjera koji tome svjedoče ima u Hrvatskoj, ali i u cijelome svijetu. Evo nedavna, iz listopada 2020., vrlo ilustrativna, „viralna“ objava u dijelu hrvatskih i svjetskih medija, očito nesklonih Katoličkoj Crkvi, referira se na dokumentarni film „Francisco“ („Franjo“) izraelsko-američkog redatelja rođenog u Rusiji Evgenija Afinevskog (48). Naime, u tome filmu papa Franjo, kako prenosi jedan hrvatski dnevni list, govori da „homoseksualci imaju pravo na obitelj te bi trebali biti zaštićeni građanskim zakonima“, a u naslovu piše: „*Franjo opet pomiče granice: Homoseksualci imaju pravo na obitelj i zakone koji ih štite*“. Poslije se, naravno, pokazalo da Papa nije tako rekao, da je njegova izjava izvučena iz konteksta...

- Nažalost, kao što rekoh, manipulacije u medijima prijetnja su vjerodostojnosti medija i općenito novinarskom poslu. Katolička Crkva je danas omiljena meta dijela medija te utjecajnih osoba iz javnog života koji imaju pristup medijima, kao što je svojedobno Crkva bila meta boljševičko-komunističkih političkih i medijskih režimskih sustava. Uostalom, i sam Isus je to nagovijestio kada je rekao: *Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije nego vas... Ako su mene progonili i vas će progoniti... Sve će to poduzimati protiv vas poradi imena moga jer ne znaju imena onoga koji me posla...*

Dakle, mi kršćani, katolici, pripravnici smo na te napade, očekujemo ih jer su neizbježni, svakodnevno se s njima susrećemo. No, nerijetko i odgovorimo na te napade, argumentirano, jasno, a opet ne istom mjerom, već s dozom kršćanske ljubavi prema bližnjem. Koliko god nam teško bude u tom trenutku, oprostimo onima koji nas lažno i bez argumenata napadaju i idemo dalje. Često sam se i prije ovoga sadašnjeg posla na HKM-u susretao s takvim osobnim napadima na mene zbog mojih vjerskih uvjerenja od strane nekih kolega, no nisam zlopamtilo. I danas se sporadično znaju javiti kritizeri Crkve, uglavnom s liberalno-ateističkih pozicija, ali i s druge strane, vjerskih fundamentalističkih pozicija koje također ne treba podcijeniti. No to je sve dio ovoga posla, i života vjernika općenito.

Sveti Otac Pio XII. upućuje radio-poruku vjernicima / Foto: flickr. com

Papa Pio XII. i kardinal Stepinac bili su istinski pastiri Crkve

Na sličan način od „krvi žedne“ ateističko-komunističke javnosti morala su se braniti dvojica velikih suvremenika papa Pio XII. i naš blaženik kardinal Alojzije Stepinac. Naime, ta dvojica nedvojbenih velikana Katoličke Crkve, etiketirani su do današnjih dana u dobrom dijelu „glavnostrujaških“ medija Katoličkoj Crkvi nesklonih kao „Hitlerov papa“ (Pio XII.), odnosno kao „ustaški Pavelićev vikar“ (zagrebački nadbiskup kardinal blaženi Alojzije Stepinac). Dakle, bez obzira što postoji niz pisanih dokaza i usmenih svjedočanstava istaknutih Židova da su njih dvojica za vrijeme Drugoga svjetskog rata spasili golemi broj Židova i drugih od strane njemačkih nacista i talijanskih fašista progonjenih naroda.

- Protiv takvih napada najbolje je braniti se istinom, svjedočanstvima ljudi koji su bili dio tih događaja ili njihovih krvnih srodnika odnosno potomaka, pisanim dokaznim materijalima. I već prema onome što sada znamo pokazuje se da je istina na strani pape Pija XII. i našega blaženog kardinala Stepinca. Naime, sve je više neoborivih dokaza koji govore u prilog tome da su njih dvojica bili istinski pastiri Crkve koji su u vrijeme okrutnog rata bili na strani pravde i istine te pomogli onima koji su bili

najugroženiji, upravo suprotno onima koji ih optužuju za suradnju s nacifašističkim režimom. Za nas Hrvate nema dvojbe da je kardinal Stepinac svet, a kad će svetim biti proglašen i za opću Crkvu odlučit će Sveti Otac. Na nama je da svojom molitvom pričekamo to, kako je papa Franjo izjavio, „Božje vrijeme“. Moramo biti strpljivi.

Crkva neprekidno čini dobra djela

Medijske manipulacije kojima se želi ocrniti Katolička Crkva su praktički svakodnevne. Crkvu se optužuje za gramzivost, gomilanje materijalnih dobara, ali se izostavljaju, ili marginaliziraju, vijesti da Katolička Crkva kroz svoje organizacije neumorno pomaže potrebite, kao što su Caritas, au pomoći siromašnima i gladnima sudjeluju i same (nad)biskupije širom svijeta, kao i biskupske konferencije. Evo, ove 2020. godine se Hrvatska biskupska konferencija se dobrovoljno odrekla 10 posto svoga budžeta koji joj se isplaćuje iz državnog proračuna temeljem ugovora sa Svetom Stolicom, što iznosi oko 30 milijuna kuna, čime hrvatski biskupi žele pomoći unesrećenim ljudima uslijed pandemije koronavirusa i jakog potresa koji je pogodio Zagreb. U svjetovnim medijima je, očekivano, izostao adekvatan tretman te vijesti.

- Crkva je stalno pod povećalom javnosti. I to je dobro. Ali često argumentirana i dobronamjerna kritika prerasta u programirano kritizerstvo, pogotovo onoga dijela javnosti nesklonog Katoličkoj Crkvi. Dakle, bez obzira što crkvene humanitarne organizacije skrbe za milijune ljudi, tu ponajprije mislim na Caritas koji djeluje praktički u cijelom svijetu. Prvi Caritas osnovan je u Njemačkoj 1897. godine, dok je na poticaj tadašnjeg zagrebačkog nadbiskupa mons. Antuna Bauera 20. listopada 1933. godine osnovan prvi biskupijski Caritas u Hrvatskoj - Caritas Zagrebačke nadbiskupije. Samo godinu dana kasnije osnovan je hrvatski nacionalni Caritas na inicijativu našega današnjeg blaženika Alojzija Stepinca. Znakovito je da u siječnju 1934. izlazi prvi broj časopisa Karitas, vjesnika za karitativnu akciju Zagrebačke nadbiskupije, a urednik prvih pet brojeva bio je Alojzije Stepinac, a od dvobroja uredništvo preuzima dr. Vilim Nuk budući da je Stepinac 24. lipnja 1934. imenovan zagrebačkim nadbiskupom koadjutorom. Dakle, Crkva u Hrvata već 90 godina institucionalno i intenzivno kroz svoj Caritas skrbi za potrebite.

„Novi valovi dobrote“ Hrvatskog katoličkog radija

Što biste izdvojili kao svoj najveći projekt koji ste realizirali, ili je realizaciju u tijeku ili ga planirate realizirati na Hrvatskoj katoličkoj mreži gdje ste kao glavni urednik od 2018. godine?

- Svakako bih izdvojio integraciju triju medija - katoličke novinske agencije, radija i internetskog portala - u Hrvatsku katoličku mrežu (HKM), koju sada, kronološki navodim, čine Informativna katolička agencija (IKA), Hrvatski katolički radio (HKR) i internetski portal HKM. Bio je to zaista vrlo zahtjevan posao koji je, uz podršku biskupa i cijele Hrvatske biskupske konferencije, ravnatelj Hrvatske katoličke mreže mons. Fabijan Svalina vrlo kvalitetno odradio u samo dvije- tri godine. Naš osnovni cilj je proizvodnja medijskih sadržaja u službi Katoličke Crkve i prenošenja Radosne vijesti, kršćanske poruke, cjelovito informiranje, te međusobno povezivanje vjernika i svih ljudi dobre volje. Početkom listopada započeli smo s realizacijom jednog velikog projekta, „Novi valovi dobrote“ za koji smo dobili bespovratna sredstva iz javnog poziva Ministarstva kulture i medija pod nazivom „Mediji zajednice - potpora socijalnom uključivanju putem medija“. Obvezali smo se napraviti čak 400 radio-emisija u trajanju od 30 minuta svakodnevno o ranjivim skupinama u društvu, o njihovim potrebama,

problemima, integraciji u društvo i sl. Svi sadržaji koji se emitiraju na HKR-u naknadno su dostupni i na internetu na YouTube kanalu Hrvatske katoličke mreže, portalu hkm.hr te na društvenim mrežama.

Iskrena molitva donosi mi snagu, radost i sigurnost / Foto: privatna arhiva

Hvala Bogu, slobodno svjedočim svoju vjeru

Vjera vam je vrlo bitna u životu, kao i vaša obitelj, to niste nikad skrivali u javnosti. Koji trenutak u životu je bio taj okidač koji vas je u zreloj dobi tako snažno vezao uz Isusa Krista i njegovu Crkvu?

- Da, nije to nikakva tajna. Nemam problema s tim, hvala Bogu, slobodno svjedočim svoju vjeru. Naravno, tu je i moja obitelj, moja supruga i moja kći, to je moj svijet, moje sve. Rođen sam u tradicionalnoj katoličkoj obitelji, kao i moja supruga. Odgajani smo u vjeri odmalena i vjera i molitva mi je oduvijek jako bitna u životu, pogotovo molitva Gospine krunice, Očenaša i Zdravo Marije. Naravno, svatko ima pravo vjerovati ili ne vjerovati, to je osobna stvar, vjeroispovijest je slobodna kategorija tako da nitko ne treba nekoga uvjeravati u nešto, ako taj netko ne želi to prihvatiti. Bog ima plan za sve nas. Supruga i ja smo imali tešku etapu u životu kad je naša kći bila bolesna, no hvala Bogu to je iza nas, ona je sada zdrava mlada djevojčica, školarka i sve ide svojim tijekom. Molitva je uvijek u teškim trenucima izvor snage i radosti, ali i izvor nepresušne Božje ljubavi, blizine i milosrđa. I nisam jedini koji će vam posvjedočiti kakvu sigurnost čovjeku donosi iskrena molitva.

Etiketom „katotaliban i klerofašist“ eliminiralo se s posla

Dok ste bili na HRT-u, gdje ste radili pune 22 godine, neke kolege su vas prozvale „katotalibanom i klerofašistom“, dakle, slično onome kako su etiketirali papu Pija XII. i blaženog kardinala Alojzija Stepinca, zbog vaših prokatoličkih i stavova te neskrivenog svjedočenja svoje vjere. Kako danas gledate na to?

- Iako mi te optužbe iz ove današnje perspektive zvuče smiješno i infantilno, u to vrijeme nije bilo nimalo smiješno. Bilo je to etiketiranje s ciljem profesionalne diskvalifikacije, nimalo ugodno. No oprostio sam tim ljudima jer su očito zavedeni i vođeni krivim vrijednostima. Ne znam jesu li promijenili stavove danas, jesu li shvatili da možeš biti vjernik, prakticirati svoju vjeru, a da ne moraš istovremeno biti sklon totalitarizmu bilo kojeg predznaka. To je tako beskrajna glupost, ali tako se eliminiralo novinare s posla. Uostalom, katolička vjera je miroljubiva, a nacifašisti su bili bezbošci, ateisti. U svakom slučaju, suluda etiketa, no vrlo promišljena, ciljana.

Siniša Kovačić radio je na HRT-u pune 22 godine / Foto: privatna arhiva

Prijenos mise iz Krašića - da, prilog o tome na Dnevniku - ne

U jednom našem neformalnom razgovoru spomenuli ste mi jednu zanimljivu situaciju s HTV-a, kada ste tražili da se napravi prilog za Dnevnik HTV-a o obljetnici beatifikacije blaženog kardinala Stepinca, no naišli ste na otpor u uredništvu. Možete li našim čitateljima ispričati o čemu se radilo i kako je sve to završilo?

- Bila je to jedna zanimljiva epizoda na kolegiju Informativnog programa HTV-a 2015. godine. Na dan kada je Prvi program imao prijenos misnog slavlja u povodu obljetnice

beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca, tražio sam kao urednik Dnevnika izvještaj za središnju informativnu emisiju. Žestoko mi se usprotivio tadašnji izvršni urednik kazavši da događaj u Krašiću nije vijest za javnu televiziju. No, kad sam mu pred svima rekao da su taj dan naše kamere tamo i da je planiran izravan prijenos mise na HRT-u, promijenio je izraz lica, a morao je promijeniti i svoju odluku. Bilo je još sličnih situacija, no to ide u prilog onome da je Crkva vječno na „piku“ onima koji joj nisu skloni i koji nisu u stanju napraviti objektivan otklon od vlastitih uvjerenja.

Zdravlje naših ljudi s HKM-a i gostiju je na prvom mjestu

HRT je prošlost, sada ste u na Hrvatskoj katoličkoj mreži, no cijeli svijet se nalazi ujednoj novoj, neprirodnoj, nenormalnoj, situaciji zbog pandemije koronavirusa. Kako organizirate posao, redakciju, s obzirom da su izvanredne okolnosti?

- Za sve građane je ovo izvanredna situacija, pa je tako izvanredna i za nas iz medija. Mnogo toga se promijenilo, rasporedi, uhodani poslovi, sve se sada prilagođava trenutnoj situaciji s pandemijom. Ovisno o mjerama Nacionalnog stožera civilne zaštite, tako i mi prilagođavamo naš posao i zadatke u redakciji. Ipak, zdravlje naših ljudi i gostiju je na prvom mjestu. Dio ekipe radi od kuće, oni koji imaju uvjete i koji mogu raditi od kuće da posao ne trpi. Oni koji moraju biti u redakciji, tu su, naravno mnogo nas je manje u prostorijama HKM-a, ali zasad posao funkcionira. Sve stižemo, krpamo se nekako. Naravno, svi se nadamo da će sve ovo što prije završiti da se vratimo u normalu.

Grob kardinala bl. Alojzija Stepinca u zagrebačkoj katedrali / Foto: Zagrebačka nadbiskupija

Možda je teško, ali moramo se nadati i vjerovati u Božju providnost

I za kraj, što biste kao doktor novinarstva i sveučilišni profesor poručili mladim studentima, ponajprije novinarstva i teologije, ali i drugih smjerova? Naravno, kada prođe ova pandemija i nastavimo ponovno normalan život. Trebaju li ti mladi ljudi ostati u Hrvatskoj i graditi ovdje svoju budućnost ili ići „trbuhom za kruhom“, što im je činiti, čemu se nadati?

- Iako je uvijek dobro naučiti nešto novo, steći neka nova znanja, inozemno iskustvo, naučiti ili usavršiti strani jezik, ali najljepše je ipak doma. Premalo nas je, svakim danom nas je sve manje, gdje bismo došli kad bismo svi otišli van. Teško je, ali moramo se boriti, razvijeti Lijepu našu kako bi nam svima bilo bolje, a pogotovo našoj djeci. Nadam se da će naše gospodarstvo kad prođe ova korona-križa, ako je naše političke elite uspiju do kraja iskontrolirati, brzo krenuti naprijed, a samim tim i medijski sektor koji će pratiti te trendove. Možda je teško to shvatiti ili prihvatiti iz ove perspektive, ali moramo se nadati i vjerovati u Božju providnost - zaključio je dr. sc. Siniša Kovačić, glavni urednik Hrvatske katoličke mreže (HKM).

Siniša Kovačić: Zasad se dobro nosimo s koronakrizom na HKM-u / Foto: privatna arhiva

Autor:

Ivan Matić Nević (ivan.matic1976@gmail.com)

Fotografije:

Arhiva Informativne katoličke agencije (IKA) i Zagrebačke nadbiskupije, privatna arhiva Siniše Kovačića, papapioxii.it, [flickr.com](https://www.flickr.com/photos/sinisa_kovacic/), [pinterest.com](https://www.pinterest.com/sinisa_kovacic/), Vatican Media

Završetak feljtona (6/6)

P.S.

Dopušteno je drugim medijima prenošenje ovoga sadržaja uz objavu izvora i autora.

This entry was posted on Thursday, November 12th, 2020 at 4:42 pm and is filed under [Aktualno](#), [Nekategorizirano](#) You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Responses are currently closed, but you can [trackback](#) from your own site.